

S. Sayısı : 46

Subay ve Askerî Memurların Aylıkları hakkındaki 3661 sayılı kanuna ek 4806 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Bütçe Komisyonları raporları (1/55)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/662 - 6/2667

18 . XI . 1946

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Subay ve Askerî memurların aylıkları hakkındaki 3661 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına dair Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 15 . XI . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan

R. Peker

Gerekçe

Sivil Devlet memurları ile Devlet Ekonomi Kurumları memurlarının aylıklarının artırılması diğer bir kanun tasarısı ile teklif edilmiş bulunduğundan onunla mütenazır olmak ve subay ve askerî memur aylıklarında da aynı zamların yapılmasını sağlamak maksadiyle ilişik tasarı hazırlanmıştır.

Aylıkların artırılmasının mucip sebepleri yukarıda sözü geçen tasarıda etraflıca izah edilmiş bulunduğundan burada tekrar edilmemiştir.

Millî Savunma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No, 1/55

Karar No. 4

22 . XI . 1946

Yüksek Başkanlığa

Subay ve Askerî memurların aylıkları hakkındaki 3661 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına dair Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 15 . XI . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulan ve Komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı Millî Savunma Bakanı Orgeneral Cemil Cahit Toydemir ve Bakanlığın ilgili diğer uzmanları ve Maliye Bakanlığı Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü Hadi Hüsnan huzuriyle görüşülüp incelendi.

Sivil Devlet memurları ile Devlet Ekonomi Kurumları memurlarının aylıkları artırılırken onlara mütenazır olarak subay ve askerî memurların da aylıklarının aynı esaslar dâhilinde artırılması çok muvafık ve yerinde görülmüş ve toplantıda hazır bulunan üyelerin oybirliğiyle Hükümet teklifi tasvip ve Hükümet tasarısındaki maddelerden birinci madde aynen kabul edilmiş ise de ikinci maddede yürürlükten kaldırılması teklif olunan 3661 sayılı kanu-

nun 2 nci maddesi ile 23 . XII . 1942 tarihli ve 4335 sayılı kanunun tamamının ilgası: Bugünkü durum dikkat nazara alınarak subay ve askerî memurların aylıklarına zam yapılırken diğer taraftan: Terfi şartlarını haiz iken kadrolarında münhal olmamasından dolayı terfi ettirilemeyenlere bir derece üst maaş verilmelelerinden mahrum edilmeleri ve subay yüksek mühendis, askerî yüksek mühendis ve askerî mühendis unvanını kazanmış olanların aylıklarından başka kendilerine ayrıca ihtisas ücreti verilmesini sağlayan 4335 sayılı kanunun ilgası Hükümetin subay ve askerî memurların aylıklarına zam yapılması hakkındaki isabetli teklifiyle kabili telif görülemediği ve bu husus Millî Savunma Bakanı tarafından da kabul olunarak: 3661 sayılı kanunun 2 nci maddesiyle 4335 sayılı kanunun kaldırılmasından Hükümet namına sarfinazar eylediği beyan edilmiş olduğundan kanunun ikinci maddesi bu yolda tas-

hih edilmiş, 3 ve 4 nci maddeleri aynen kabul olunmuştur.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Savunma Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip
Konya	Hatay	Erzincan
A. F. Cebesoy	E. Durukan	B. K. Çağlar
Ankara	Çankırı	Çankırı
N. Tınaz	Dr. A. Arkan	Z. Soydemir
Erzincan	Erzurum	Gaziantep
Z. Ağca	V. Kocagüney	A. Atlı
Kastamonu	Kayseri	Kırklareli
A. Alptöğün	S. Avgın	K. Doğan
Kocaeli	Konya	Mardin
Ş. Okan	Dr. H. Alataş	K. Seviçtekin
Mardin	Seyhan	Van
Dr. A. Uras	S. Tekelioğlu	R. Oktar

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/55

Karar No. 34

25 . XII . 1946

Yüksek Başkanlığa

Subay ve Askerî memurların aylıkları hakkındaki 3661 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında Maliye Bakanlığınca hazırlanıp Başkanlığım 18 . XI . 1946 tarihli ve 6/2667 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Millî Savunma Komisyonu raporiyle birlikte Komisyonumuza verilmekle Millî Savunma Bakanı Orgeneral Cemil Cahit Toydemir ve Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip konuşuldu.

Devlet memurları aylıklarına yapılması teklif edilen zamlara mütenazır olarak subay ve askerî memurların aylıklarına dair 3661 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkındaki tasarı, memur aylıklarına ait kanun tasarısı raporunda izah edilen sebepler ve esaslar dairesinde, tümü itibariyle kabul edildi.

Teklif edilen tasarımanın birinci maddesi tertip ve vuzuh bakımından iki maddeye ayrılarak ifade değişikliği ile ve 4335 sayılı kanuna göre verile-

cek ek istihkaklar için de hüküm konarak kabul edildi.

Teklifin birinci maddesinde, 3661 sayılı kanunun ikinci maddesinin kaldırılmasına dair Hükümet teklifi ekseriyetle kabul edildi. 4335 sayılı kanunun kaldırılması hakkındaki Hükümet teklifi, Millî Savunma Komisyonu kararına uygun olarak, reddedildi ve madde üçüncü madde olarak yazıldı.

Kamutayın onayına arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili
Edirne	Diyarbakır
M. N. Gündüzalp	
Sözcü	Kâtip
İzmir	Ankara
Aşağıdaki muhalefet şerhiyle birlikte	F. Öymen
M. Birsal	
Ankara	Ankara
N. C. Akkerman	C. Gölet
	Balıkesir
	S. Örgüvren

Bursa	Çorum	İstanbul
F. Bük	İ. Eker	Dr. A. Adıvar
İzmir	Mardin	Samsun
S. Dikmen	R. Erten	M. A. Yörüker
Yozgad		Yozgad
S. İçöz		A. Sungur

1939 yılında aylıklarda taadül (Barem) Kanununun tedvini sırasında, Subay ve Askerî memurların aylıkları hakkındaki 3661 sayılı kanunun ikinci maddesine konulan hükmün sebebi şudur : Ordu kadrosunun tanziminde daima gözönünde tutulması lâzımgelen bir esas mevcuttur. Bu da, ordu kuruluşunun icabet-tirdiği miktarda rütbe ve derecede subay ve memur bulunmasını sağlıyan ve mahrut şeklin-de tanzim edildiği cihetle mahrut denilen esastır. Bu esas gözönünde tutulmadan kadro tanzim edilirse, ordu kuruluşunun gerektirdiği rütbelerde kadroda subay bulundurulması müş-kül bir durum arzeder.

Askerî Kadro Kanununa bağlı bir cetve-le bağlı olmayarak her yıl tanzim edilmekle beraber, bu mahrut esas bu sebeple daima gözö-nünde tutulur. Bu yüzden bazı rütbe ve de-receelerde terfie istihkak kesbeden subay ve me-

mur miktarında kadro sağlanamaz. Bu vaziyet 3616 sayılı kanunun tanziminde olduğu gibi bugün de aynen mevcuttur ve bakidir.

3616 sayılı kanunun bu hükmünü değiştirmek bu bakımdan haklı olamaz. Kaldı ki, sivil memur kadrolarının terfileri karşılıyamaması sebebiyle 1944 yılında 4598 sayılı kanunla sivil memurlara iki üst derece aylığı verilmesi esas da kabul edilmiştir. Bu da askerî baremin bu hükmünün devamını istilzam edecek ve madeleti gerektirecek bir sebeptir. 1939 da yapılan 3656, 3659 ve 3661 sayılı kanunların bir kül gibi kabul edildiği zamanda hak ve madalet icaplarını sağlamak için konulan bu gibi esasların, her hangi bir kanun vesilesiyle değiştirilmesi de doğru olamaz. Bu gibi hükümler, ancak vazedildikleri zaman yapıldığı gibi, barem işinin umumi şekilde düşünülmesi yaşama icaplarına daha uygun olur. Bu sebeple, Savunma Komisyonunun bu kısımdaki noktai nazarına iştirak ediyoruz ve Bütçe Komisyonunun bu noktadaki kararına muhalif bulunuyoruz.

Diyarbakır
C. Ekin
Aydın
R. Alpman

İzmir
M. Birsal
Kocaeli
İ. R. Aksal

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Subay ve Askerî Memurların aylıkları hakkındaki 3661 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 5 . VII . 1939 tarihli ve 3661 sayılı kanunun 4806 sayılı kanunla değiştirilen 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Kara, Deniz, Hava, Askerî fabrikalar, Harta subay ve askerî memurlarıyla (Askerî okullardaki sivil öğretmenler ve aylıklı sivil memurlar hariç) Jandarma, Gümrük subaylarının dereceleri ve her dereceye ait aylık asılları ile tutarları ve bu derecelere dâhil subay ve askerî memurlar aşağıda gösterilmiştir.

D.	Rütbesi	Alık aslı	Tutarı
1	Orgeneral ve Oramiral	150	1000
1	Korgeneral, Koramiral ve muadili As. memurlar	150	1000
2	Tümgeneral, Tümamiral » »	125	875
3	Tuğgeneral, Tuğamiral » »	100	750
4	Albay ve 1 nci sınıf As. memurlar	90	625
5	Yarbay ve 2 nci » » »	80	550
6	Binbaşı ve 3 ncü » » »	70	475
7	Önyüzb. ve 4 ncü » » »	60	400
8	Kidemli Yüzb. ve kidem. 5 nci sı. As. Me.	50	350
9	Yüzbaşı ve 5 nci sınıf as. memurlar	40	300
10	Üsteğmen ve 6 ncı » » »	35	250
11	Teğmen ve 7 nci » » »	30	225
12	Asteğmen ve 8 nci » » »	25	200
13	Askerî memur muavini	20	175

Emeklilik hesaplarında ve kanunların maaş asıllarına ilişkin hükümlerinin uygulanmasında yukarıdaki cetvelin aylık aslı miktarları, yolluk hesaplarında bir üst derece aylık aslı ve emsali hasılına ilişkin hükümlerinin uygulanmasında 4806 sayılı kanundan evvelki aylık tutarları, 4805 sayılı kanunun 4 ncü maddesine göre kesilecek % 5 leri hesabında yukarıki cetvelin aylık tutarları esastır.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Subay ve Askerî Memurların aylıkları hakkındaki 3661 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Subay ve Askerî Memurların aylıkları hakkındaki 3661 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 5. — VII . 1939 tarihli ve 3661 sayılı kanunun 4806 sayılı kanunla değiştirilen birinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Kara, Deniz, Hava, Askerî fabrikalar, Harita subay ve askerî memurlarıyla (Askerî okullardaki sivil öğretmenler ve aylıklı sivil memurlar hariç) Jandarma, Gümrük subaylarının dereceleri ve her dereceye ait aylık asıllarıyla tutarları ve bu derecelere dâhil subay ve askerî memurlar aşağıda gösterilmiştir:

D.	Rütbe	Aylık Tutarı	
1	Orgeneral ve oramiral	150	1000
1	Korgeneral, koramiral ve muadili askerî memurlar	150	1000
2	Tümgeneral, tümamiral ve muadili askerî memurlar	125	875
3	Tuğgeneral, Tuğamiral ve muadili askerî memurlar	100	750
4	Albay ve birinci sınıf askerî memurlar	90	625
5	Yarbay ve ikinci sınıf askerî memurlar	80	550
6	Binbaşı ve üçüncü sınıf askerî memurlar	70	475
7	Önyüzbaşı ve dördüncü sınıf askerî memurlar	60	400
8	Kıdemli yüzbaşı ve kıdemli beşinci sınıf askerî memurlar	50	350
9	Yüzbaşı ve beşinci sınıf askerî memurlar	40	300
10	Üsteğmen ve altıncı sınıf askerî memurlar	35	250
11	Teğmen ve yedinci sınıf askerî memurlar	30	225
12	Asteğmen ve sekizinci sınıf askerî memurlar	25	200
13	Askerî memur muavini	20	175

MADDE 2. — Kanunların subay ve askerî memurlar aylıklarına ilişkin hükümlerinin uygulanmasında:

1. — Emeklilik hesaplarıyla çeşitli kanunla-

MADDE 2. — 7 . VI . 1926 tarihli ve 912 sayılı kanunun 2 ve 9 ncü maddeleri, 5 . VII . 1939 tarihli ve 3651 sayılı kanunun 2 nci maddesi ve 23 . XII . 1942 tarihli ve 4335 sayılı kanun kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun 31 . XII . 1946 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>R. Peker</i>	Başbakan Yardımcısı
	<i>M. Ökmen</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>M. A. Renda</i>	<i>Ş. Devrin</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>C. C. Toydemir</i>	<i>Ş. Sökmensüer</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
<i>H. Saka</i>	<i>H. N. Keşmir</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>Reşat Ş. Sirer</i>	<i>C. K. İncedayı</i>
Ekonomi Bakanı	Sağlık ve Sosyal Y. Bakanı
<i>T. B. Balta</i>	<i>Dr. B. Uz</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>T. Çoşkan</i>	<i>F. Kurdoğlu</i>
Ulaştırma Bakanı	Ticaret Bakanı
<i>Ş. Koçak</i>	<i>A. İnan</i>
	Çalışma Bakanı
	<i>Dr. S. Irmak</i>

MADDE 2. — 7 . VI . 1926 tarihli ve 912 sayılı kanunun 2 ve 9 ncü maddeleri, kaldırılmıştır:

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. K.

rın aylık asıllarına ilişkin hükümlerinde yukarıdaki cetvelin aylık asılları.

2. — 21 . XII . 1946 tarihli ve 4805 sayılı kanununun dördüncü maddesi gereğince kesilecek % 5 emekli kesenekleri için yukarıdaki cetvelin aylık tutarları,

3. — Yolluk hesaplarında bir üst derece aylık asılları,

4. — Çeşitli kanunların emsal hasılına ilişkin hükümleriyle 23 . XII . 1942 tarihli ve 4335 sayılı kanun gereğince ödenecek ihtisas ücretleri için 4806 sayılı kanundan evvelki aylık tutarları,

esas olarak alınır.

MADDE 3. — 7 . VI . 1926 tarihli ve 912 sayılı kanunun 2 ve 9 ncü maddeleriyle 3661 sayılı kanunun ikinci maddesi hükümleri kaldırılmıştır.

MADDE 4. — Hükümetin 3 ncü maddesi ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin 4 ncü maddesi ayniyle kabul edilmiştir.